

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krome (2 gld.)

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XXI.

V Celovcu, 17. aprila 1902.

Štev. 16.

„Učiteljski dom“ v Celovcu.

Deželna vlada je dné 8. febr. 1902 odobrila pravila društva „Učiteljski dom“, in z odlokom od dné 29. marca je zdaj obstanek društva pripoznan. Pred drugim odlokom nismo mogli nastopiti, zdaj pa se začne delo.

Glas nasprotnikov.

Kaj pa pravijo k temu nasprotniki katoliške vere in slovenskega rodu? V listu, s katerim zalaga celovski luteranec Berčinger koroške liberalne učitelje z modrostjo („Kärntner Wochenblatt“ št. 14.), beremo:

„V merodajnih krogih se nikdo ne briga za to podjetje in marsikateri Nemeč se bo pomilovalno smejal prizadevanju slovenskih sosedov. A po krivici. Za nemštvo in národní mir to prizadevanje nikakor ni brez nevarnosti. Kdor med Slovenci živi in vé, kako ognjevit in vstrajno Slovenci delajo, kdor vé, kako požrtvovalni so Slovenci za svoje národne namene, kdor vidi uspehe, ki jih je stranka dosegla v zadnjih letih, ta ne more več malomarno prezirati novega društva, kateremu predseduje mož, ki zamore kot profesor v pripravnicah po svoje vplivati na pripravnike . . . Če stavimo vprašanje, ali ima to društvo upanje, da svoj namen doseže, mora se odgovoriti: Žalibog, le prekmalu! Par tisoč goldinarjev na leto se kmalu dobi, in če ni dosti darov, zakaj je potem ljudstvo; napravi se potem nabor za vzgojo katoliških učiteljev, in vsakteri posel bo donasal svoje vinarje. Redovnic, ki bodo vodile zavod, je vedno na razpolaganje in kot nadzornik se bo kmalu našel po ceni kak zagrizen slovenski kaplan. Prostor se kmalu dobi, saj ni treba drage uprave. Če hoče društvo kmalu kaj doseči, zbere rabljive slovenske pripravnike in jim vcepi kolikor mogoče dobrega duha. Če iz zavoda pride vsako leto pet takih učiteljev, nabralo se bo kmalu jedro takih dobromiselnih ljudi, in da se razcepi koroško učiteljstvo, ne bo več treba dolgo čakati.“

Berčinger je takrat po dolgem času v svojem listu enkrat nekaj pametnega zapisal! Da, tako je! Naše katoliško slovensko ljudstvo potrebuje neobhodno drugih učiteljev, kot je večina sedanjih učnih močij v deželi. Mi imamo sredstva! Reveži smo sevé vsi vkup, a močni v slogi in najhujši so-

vražniki naši so osupnjeni ob požrtvovalnosti naših rodoljubov. Našli se bodo mladeniči, našel zavod, našle — redovnice, kakor Berčinger že natančno poprej vé, našel se bo „zagrizen kaplan“, in lahko damo potem národu vsako leto pet mladih mož- učiteljev, ki bodo čutili z ljudstvom, ki vere in časti ne bodo prodajali za denar, ki ga zdaj razna društva dobivajo iz tujine. Za vero, dom in cesarja nastopiti, se bo našlo še junakov, mladeničev, ki se ne bodo bali — zistema; zistem ne zamore trajno nasprotovati veri in resnici; našlo se bo dobrotnikov, ki bodo zamogli vzdržati peščico pridnih fantov, hotečih doseči učiteljski stan.

Živel gospod nadučitelj Eller!

Dné 1. aprila imelo je društvo „Lehrerbund“ v Beljaku shod. Pri tem shodu se je izkazala odborniku našega društva, g. nadučitelju Eller-ju, velika čast, kakor je „Mir“ že zadnjič poročal.

Imenovani nemško-radikalni učiteljski list poroča o tem: „Shod je imel priložnost, izraziti se, kako se naj obnašajo učitelji proti prizadevanju klerikalno-slovenskih hujskačev, ki hočejo v Celovcu napraviti slovenski „Učiteljski dom“, ter po tej poti dobiti šolo v roke. V načelništvu tega društva sedi tudi nadučitelj iz Zile, gospod Eller, ki je zaradi svojega klerikalnega nagnenja že davno znan. Ta je prišel, akoravno ni ud „Lehrerbund-a“, k shodu, brez da bi bil dobil vabilo. Ko se je zvedelo, da je prisoten, pozval ga je predsednik Kajnig, naj zapusti sobano, in g. Eller je odšel med glasnim krikom nad izdajstvom razjarjenih učiteljev.“

Pri tem shodu je bil pričujoč tudi c. kr. deželni šolski nadzornik Palla, vsaj tako poroča list! Ali je on tudi „bil razjarjen“, ne vemo, vemo pa, da starega, častitega učitelja ni branil proti mladim kolegom, ki se obnašajo kot blazni proti možu, kateri je odločen dosti, da ne zataji katoliškega svojega prepričanja in svoje slovenske národnosti.

Opomniti moramo, da je učitelj Kajnig rodom Slovenec, in da smo ga videli že v predsedništvu socijalno-demokratičnih zborovanj! Kdo je bolj vreden spoštovanja: g. Eller, ali — Kajnig!?

G. Eller je vedel, kaj bo na shodu, tembolj ga občudujemo. Učitelji pa so obsodili sami sebe, ne Ellerja. Ko je sv. Stefan Judom govoril ne ljube jim resnice, škripali so z zobmi, zadržali si ušesa, pahnili so ga iz mesta ven, zgrabili za ka-

menje in ubili ga. S kamenjem pobijati se sme na Koroškem sicer slovenski kmet, a ne — nadučitelj, vsaj vpričo deželnega šolskega nadzornika ne, in tako Ellerja še niso ubili, a vrgli so ga ven, in menda se je g. Eller vesel oddahnil, ko ni več videl svojih — kolegov. Le-ti pa so rjovelj in kričali, da se je med njimi znašel en mož, cel mož, častit star učitelj, ki je tako trd, da se ne ugane sramotnemu pritisku skrajno nestrpne stranke, stranke, ki nima nobenega prepričanja, stranke, ki iz dna srca sovraži katoliško vero, národnost slovensko — in morebiti tudi avstrijsko našo domovino. Na sovrastvu teh ljudi vidimo, koliko nam velja vrli gospod nadučitelj Eller, Bog ga živi! Tako morajo naši nasprotniki delati, tako nas bodo spojili v ognju njihovega sovrastva, kakor kovač skuje žareče železo — v močno celoto!

Nabiranje doneskov.

Predno se je zaznamovalo društvo kot pravno obstoječe, se ni moglo začeti z nabiranjem doneskov. Zdaj se pa bodo razposlali poštni šeki, kakor hitro se dobé od poštne hranilnice, in uljudno pozivamo rodoljube na Koroškem in zunaj dežele, naj nam pomagajo ustanoviti in vzdržati prepotrebni „Učiteljski dom“. Naša društva prosimo: V svoji skrbi za bodočnost ne pozabimo krvave potrebe sedanjosti! Rodoljube opominjamo, da smo dolžni v bojnem času žrtvovati več, kot bi bila navada v miru. Veliko nas je in če vsakdo dá nekaj, na posameznika ne bo prišlo toliko, da ne bi se mogel vzdržati in dobro vzdržati zavod.

Že smo nekaj darov dobili. Berčinger je pisal: „Napravi se nabor za vzgojo katoliških učiteljev, in vsak posel bo donasal svoje vinarje.“ Ali je mož kot pravcati prerok vedel, da je kot prva društva darovala neimenovana dekla v Celovcu 100 kron?!

Nadalje je dal odbor celovške posojilnice iz več let zloženih svojih nagrad 2000 kron. Odbor sinške posojilnice je dal 200 kron, g. župnik Frane Mihl 10 kron, g. vikar Podgorc 300 kron. Začeli smo torej: zdaj pa krepko in neustrahšeno naprej!

Doneske sprejema blagajnik društva, g. prof. J. Scheinig v Celovcu, Vetrinjsko obmestje št 26.

PODLISTEK.

Vstajenja čakajo.

(Odlomki iz spominov. Napisal: Franjo Neubauer.)

II.

S prijateljem Andrejem sva jo mahnila proti Brdu. Bila je prva poletna, pekoča vročina, da si nisva mogla drugače pomagati, nego da sva slekla lahke sukne in jih obesila čez ramo. Ali tudi brez sukne sva se potila in srca je bila mokra, da si mogel izžeti vodo iz nje. Noge so bile težke in trudne, da sva jih komaj vlekla za seboj. In vendar se nisva hotela odpočiti, nisva poiskala hladu v drevesni senci; hotela sva biti — junaka. Sklenila sva, da morava biti ob določeni uri na Brdu, naj bo karkoli.

Prišla sva do mostú, pred katerim je ležala njiva in na njej je zorelo žito. Tu se naji poloti smeh. Spomniva se, da je nekoč najin prijatelj Tomaž ali Tomele, kakor smo ga klicali mi, podil po tej njivi kokoši. Nekje so mu bili prevečkrat napolnili kupico in domov gredočemu so bile nedolžne putke tako na potu, da jih je s svojo palico pognal notri v žito in celo pomandral nekoliko klasov. In baš tega neusmiljenega preganjalca perutnine sva nameravala obiskati.

Po strmi, kameniti stezi kreneva navzgor. Kmalu se zabeli prva hiša, za njo se prikaže druga in midva pozdraviva selo vesela, da bova skoro rešena solnčnih žarkov. Pa nekoliko stopinj je bilo treba še storiti, dokler sva prispela do hiše, v ka-

teri je kraljeval Tomaž. Bilo je to lepo in prostorno poslopje. Vsa zunanost je kazala, da je lastnik trden in skrben posestnik.

Toma, ki se naju ni nadejal, je ležal za hišo in držal v roki knjigo. Njegova sestra, mlado dekle svežega, lepega lica, je trčila, da Tomele ni prebral niti treh strani, temveč da mu je vročina zaklopila oči in da je bratec sladko spančkal. Ali, ko je začul korake, se je takoj vzdramil.

„Ali imaš kislega mleka, Toma“, ga navorim, ko smo si prijateljski stisnili roko.

„Le čaj,“ mi odvrne, hoteč stopiti v vežo.

„Čaja ne marava, nama je itak dosti vroče,“ mu zakličem zbadljivo.

„No, naj pa bo: počakej — prov po dolenjsku,“ se zasmee in vsi stopimo v hladno vežo.

„Dober dan, mati,“ pozdravimo Tomaževo mater, ki je stala na kuhinjskem pragu.

„Bog daj,“ se odzove dobra žena. Toma se pa hitro oglasi: „Mati, imate kislega mleka?“

„Čislega mle — a moraš reči, Tomele,“ se pošalim. „Ali še znaš oni klasični stavek: „Ovačeva uš je oruzo avsava“ (Kovačeva kokoš je koruzo kavsala)?“

„Ti, veš kaj, le pusti nas in naše narečje na miru,“ me zavrne Toma. „Kaj pa vaše Rajbnške krôte, pa še vaša Iblana povrh!“ In dobre volje smo bili, veseli, da smo se spet enkrat sešli. Tudi sicer bolj molčeči in boječi Andrej se je razvnel. Tomaževa mati je prinesla latvico kislega mleka s smetano vred; ni je hotela posneti, češ, naj fantoma bolje tekne. Nadrobila sva črnega kruha in jela s slastjo, kakor bi bila ves dan mlatala ali kovala. Potlej smo odšli vsi trije na vrt in

legli v senco. Tam smo se razgovarjali o dijaških letih, ki smo jih pustili ravnokar za seboj, ali še veselejše smo se pomenkovali o bodočnosti, ki nam je migljala kakor zlata zvezda, vabeč nas v širne, doslej nam neznanne svetove.

Zazvonilo je poldne. Odšli smo pred hišo in tam smo se pozdravili s Tomaževim očetom, visokim, krepkim možakom, ki je došel ravnokar z dela. Stisnili smo roke tudi njegovima starejšima sinoma, ki sta se vrnila zajedno z očetom. Zdravje jima je sevalo z lica in krepka prsa so pričala, da ju delo ne muči, nego da le krepki in jači njihova itak močna in zdrava telesa.

Tomažev oče, vnet národnjak, ki je s pravim razumevanjem naših razmer govoril o ljubljeni domovini, se mi je osobito prikupil. Občevanje z nepozabnim Lendovšekom, ki je prihajal tjakaj na letovišče, mu je razširilo obzorje in razpalilo srce. Bil je zvest naročnik „Mira“, ter je ta list pridno prebiral in se rad razgovarjal o njem. Stopili smo v vežo in posedli krog dolge mize. Mati je prinesla skledo in zdrava, tečna jed je šla tembolj v slast, čim bolj smo pogrešali v mestu kmečke hrane.

Po kosilu so odšli drugi zopet na delo, a mi, ki smo tedaj uživali proste urice, smo si poiskali zopet hladno senco, da si počijemo od hudega napora, ki ga je povzročilo zajemanje z žlico, rezanje s topimi, skrhanimi noži in nabađanje z vilicami. Ko je vročina malo ponehala, je predlagal Tomaž, da sedemo v čolnič ter odveslamo po mirnem Blaškem jezeru proti otočiču, kamor nas je vabil hladen smrečji gozd in gostilna, preskrbljena z dobrim pivom, svežim surovim maslom in drugimi jedili in pijačami, ki drse rade po gladkem

Državni zbor.

Nemška obstrukcija oživljena.

Vsenemci očitno ne morejo pozabiti „lepih“ časov, ko so v državnem zboru z divjo obstrukcijo zabranjevali vsako koristno delo. Čakali so težko prilike, da zopet pridejo na dan z divjim ropotom. Povod zato jim je moralo dati — Celje. V sredo dné 9. t. m. je bil zopet dan najlepše obstrukcije z bujnim cvetjem nemške — kulture! Vsa komedija je bila očitno že prej pripravljena, „ogorčenje“ umetno narejeno.

V omenjeni seji se je nadaljevala razprava o obrtnih šolah. Govoril je posl. Lecher, ki je izjavil, da bodo Nemci strogo nasprotovali vladni politiki. O obrtnem šolstvu je razpravljal tudi minister Hartl, ki je obžaloval, da ni mogoče ustreči vsem zahtevam. Po razgovoru o obrtnih šolah pa so Nemci začeli ropotati. Do glasovanja je namreč prišla ustanovitev češke obrtne šole v Budjejevicah. Nemci so se postavili glede te točke na isto stališče kot v celjski zadevi. Zahtevajo, naj se ustanovi češka obrtna šola v kakem drugem češkem mestu in ne v Budjejevicah. V odseku je bila ta šola sprejeta, ob ednem pa tudi ustanovitev nemške obrtne šole v Hebu. Poslanec Ploj je stavil posredovalno resolucijo, za katero so bili prej tudi voditelji nemških strank, s katero se vlada pozivlje, ustanoviti češko obrtno šolo vsaj v okrožju budjejeviške trgovske zbornice, nemško obrtno šolo pa v okrožju hebske trgovske zbornice. Poslanec Ba-reuther je predlagal, naj se posebej glasuje o od-sekovem predlogu in o resoluciji poslanca dr. Ploja. Ta predlog je bil odklonjen. Zdaj so pa Vsenemci skočili po koncu in začeli obstrukcijo po svojih znanih vzgledih. Začeli so razbijati z železnimi palicami, ki so jih prinesli seboj, neusmiljeno po klopeh, da je nastal grozen ropot. Drugi so bili s pestmi po mizah, cepetali z nogami ter se drli na vse grlo: „Abzug Körber!“ „Pfui Začek!“ „Fort mit dem Ministerium!“ Piskali so na piščalke ter vprizarjali takšen vrišč, da ni bilo slišati nič drugega. Ministri so zapustili zbornico. Takoj se je sešel ministrski svet. Razburjenost v zbornici je postala nepopisna; četrť ure ni bilo slišati drugega kakor divje razgrajanje Vsenemcev. Krščanski so-cijalisti so se uprli proti Vsenemcem in začeli kričati: „Ven z izdajalci in ničvredneži!“ Potem je dal predsednik na glasovanje ustanovitev obrtne šole v Budjejevicah. To bi se imelo vršiti po imenih. Tedaj pa so Vsenemci začeli še hujše besneti. Vprizarjali so strašen skandal, napadli predsedniško mesto in iztrgali predsedniku zvonec iz rok. Vse-nemec Iro je udrihal z zvoncec po mizi, razbil tam stoječ kozarec, potem pa zalučil zvonec v predsednika. Letel je mimo predsednika in zadel ob podpredsednika Začka. Nato so skočili po koncu še Mladočehi in skušali odriniti Vsenemce proč od predsedniškega mesta. Ker se divji hrup ni polegel, je predsednik Vetter prekinal sejo za edno uro. Potem je bila seja zaključena.

Druge seje so minule mirno in se je raz-pravljalo o ljudskem šolstvu.

Dopisi.

Beljak. (Pogreb.) V soboto dné 12. t. m. so pokopali obče znano gospo Ivano Tarmarovo,

grlu navzdol. Sapica je razburjala jezero, ko smo drsali po njegovi gladini; valčki so se zaganjali ob breg ter se poigravali z vodnimi rožami, kojih beli cveti so kimali, kakor da se priklanjajo nam v po-zdrav. A meni so takrat šumele po glavi besede:

„Oj šumi narodu, jezero,
naj hrabro brani svojo vero
in svojega jezika čast!“

Tomaž se je upiral v veslo, Andrej pa je za-mišljeno gledal v vodo, ki se je bila malo potem-nila. Kaj je pač premišljeval uzoren mladenič? Ali so mu napeljevale glavo misli o lastni bodoč-nosti, ali o usodi naroda, iz katerega se je rodil in katerega bi bil rad videl srečnega, močnega, za-vednega. In ta narod — kako se potaplja v je-zero, tujinstva, ki zagrinja nad njim svoje valove in mu ugrabi vsako leto marsikatero ped vodne zemlje! Ali res mora tako biti? Ali je res naj-bolje, da se izgubimo v nemštvo, zatajimo svoje prepričanje, materni jezik, domače šege in navade? Ali se ne protivi temu narava, pravica, svoboda?!

Tomaž se je hotel malo počiti, pa je položil vesla na čoln. „Zapojta »po jezeru«,“ se oglasi An-drej, ki sam ni bil pevec, a je vrlo rad poslušal petje. Nisva se dala prositi. Ko sva dokončala priljubljeno pesem, sva zapela še koroško:

„Ribce po jezeru pljavajo,
glavce pa venkaj moló.“

Priplavali smo do brega, pritrdili čoln z ve-rigo, potem pa odkorakali po hladnem gozdiču proti gostilni. Kako željno smo srkali vase sveži, kre-pilni gozdni zrak, kako so nam žarele oči, ko smo gledali sveže zelenje, raznobojne cvete, skakljajoče tičke in slušali njihove popevčice! Povsod življenje!

ki je doživela lepo starost 78. leta. Bila je blagega srca; vsaki revež, ki se je obrnil do nje, je gotovo dobil od nje podporo. Milodarna je bila zlasti do takih, ki so zabredli po usodi v revščino. Pokopali so jo na novo pokopališče, ker na prejšnjem ni-kakor ne dovoljujejo več pokopavati. Kako je bila priljubljena in občespoštovana, je pokazalo mnogo-brojno spremstvo pri pogrebu. Revni ljudje jo bodo zelo pogrešali. Bog naj ji poplača stoterokrat, kar je revežem dobrega storila!

Beljak. (Za pogorelce v Št. Urhu.) Pre-svitli cesar je podaril za uboge pogorelce v Št. Urhu 3000 kron. Koroška hranilnica v Celovcu je v isti namen tudi darovala 3000 kron. — Deželna vlada je izdala poseben oklic, naj se za pogo-relce nabirajo milodari. Oklic naglašja, da je pogo-relo 13 hiš z 31 poslopji, z vso upravo, orodjem, krmo in nekaj živine. Škoda se ceni na 95.835 kron, zavarovanih je samo 42.200 kron. Pogorelci imajo navrh 34.000 kron dolgov. Ljudje so revni, pomanjkanje torej tem večje. Zato se bodo pobirali milodari po vsej deželi in se prosijo za blagohotne darove.

Beljak. (Razno.) V nedeljo dné 6. t. m. je skočil pod cerkvijo na Peravi nek tuj mož v Dravo. Nekaj kmetov ga je sicer kmalu potegnili na suho, a je bil že mrtev. Iz listin se je spoznalo, da je samomorilec 41letni črevljar Albin Egger s Tirol-skega. — Nove volitve za občinski odbor bodo dné 12., 13. in 14. maja.

Brunca. (Ponesrečil) je dné 10. aprila po-sestnik in mesar Fr. Lepušič na Mlinarah. Prej-šnji dan je šel v Beljak, kjer je s krčmarjem Kil-cerjem napravil neko kupčijo. Ostal je v imeno-vani gostilni do 11. ure zvečer. Zjutraj ga je na-šel železniški čuvaj Jan. Samic mrtvega na progi. Bil je močno poškodovan na glavi in leva noga mu je bila odtrgana. Lepušič je baje večkrat hodil po progi domov. Kakor pravijo zadnja poročila, je Lepušič končal po samomoru.

Št. Jakob v Rožu. (Čuvajmo slovensko šolo!) Kateremu Slovincu bi ne igralo radosti srce, ko vidi, kako veselo zahaja mladina v našo edino pravo slovensko ljudsko šolo, kjer se tako lepo po-učuje in vzgojuje v svojem milem materinem jeziku in sicer s popolnim uspehom. In glej, naši za ušesi še mokri „fortfretlarji“ hočejo to šolo razdreti in uničiti, izbrisati slovenski napis „Ljudska šola“, kateri jih zbada že od daleč v oči, in potem na-slikati nad šolska vrata tista „Volkschule“, ka-tera bi jim potem hladila njih skeleče rane. Dà, na-šim „fortfretlarjem“ je na poti slovenski napis. V resnici pa o šoli nič več ne razumejo kakor kro-kodil o goslih. Vsak resno misleči človek mora odobravati in za izvrstno spoznati tako šolo, ka-koršno imamo mi. A naši nemčurji hočejo na vse pretege šolo prekucniti in celo nam mladeničem, ki smo prišli iz te izvrstne šole, ubiti misel v glavo, da ta šola nič ne velja, da se v tej šoli nič ne nauči itd. No, naj se le tolažijo, da je njih trud zastonj. Naj povzdigujejo tisto „utrakvistično“ šolo še nad zeleno travo, da se v tej travi celo zgubijo, ne pomaga jim nič. Mi, ki smo prej hodili še v nespametno „utrakvistično“ šolo, pozneje pa v edino pravo, slovensko šolo, pač najbolje moremo razso-diti, v kateri smo se ložeje in več naučili. Zato tudi čislamo in ljubimo slovensko šolo. — O, le

Tudi mi smo bili polni življenja, mladi, zdravi, krepki. In zdaj, ko smo se osvobodili šole, ozkih, zaduhlih šolskih sob in trdih klopij, — zdaj bomo začeli še-le živeti! Odprta so nam vrata, naš je svet!

Visoka Jepa je še žarela v solnčnem svitu, na jezero pa se je že spuščal prozorni polmrak, ko smo drsali nazaj po mirni vodni gladini. Ko je nama Tomele obljubil, da naju kmalu obiše, sva stisnila roko njegovi materi ter jo zahvalila za kisló mleko in vsa ukusno prirejena jedila. Poslovala sva se tudi od sestre najinega prijatelja ter ji na-ročila, da najsrčneje pozdravi vrliga očeta in brate, ki se niso bili še vrnili z dela. Toma je naju spremil do konca vasi, potem pa sva sama hitela v krasni, prijetni noči proti Andrejevemu domu.

Ostal sem še več tednov pri njem. Hodila sva bosonoga po rosni travi, po hladnih gozdih, ležala v senci, plezala na drevesa — sploh sva ži-vela prav kakor otroka nepokvarjene, zdrave narave. V lepih večerih sva ležala v visoki travi nad Dravo, slušala šumenje mimotekoče reke ter se pomen-kovala o svoji usodi in o bodočnosti ljubljene-ga slovenskega naroda. Kako je plantel blagi Andrej za srečo svoje teptane domovine! Svoje delovanje, vse svoje moči je hotel posvetiti blaginji od last-nih sinov zapuščenega, stavdenega ljudstva. Ta-lente, ki mu jih je dal Stvarnik, je sklenil pora-biti kar najboljšje, da uči narod, da ga budi, da mu kaže prave uzore, pravo pot, ki vodi k sreči, k svobodi. Hotel ga je učiti spoštovanja do ma-terinega jezika, ki so ga govorili davni pradedi. Dvigniti slovensko ljudstvo v vsakem pogledu, v gmotnem, narodnostnem in nraavnem oziru, — to je bil njegov namen, njegov uzor.

le trobite in razsipajte po časnikih svoje že toliko-krat premete otrobe, ljubi „fortfretlarji“. Bolj ko bote trobili v svet, tembolj bo tudi svet spoznal vas in vaše zvite nakane. Pri nas pozna vas in vaše čenče itak že vsak otrok. Vam pa, hrabrim možem št.-Jakobske fare, ki stojite neustrašeno na straži za sveto narodno stvar, vas z veseljem po-zdravljamo. Posebno pa svojemu častitemu gosp. župniku izrekamo zahvalo, da tako trdno stoji na straži zoper napade naših „fortfretlarjev“ na našo slovensko šolo! Tudi mi hočemo stati trdno, in smo pripravljene, vsakemu odkrito povedati, katera šola je boljša, ker smo hodili v obe, in se tako pre-pričali, da le slovenska šola je dobra. Tista šola, ki taka ni, tista šola prava ni! In šola, ki prava ni, je boljše, da je ni! Slovenski mladenič.

Svetnavas. (Dvoboj.) Na belo nedeljo okoli devete ure zjutraj se je pripeljalo k p. d. Košiču več kočij mladih gospodov, ki so se, kakor so baje orožniki že dognali, v tamošnji plesalni dvorani dvo-bojevali s sabljami. Trije od njih so bili ranjeni. Ta novica je zelo razburila občinstvo. Ra-dovedni smo, kaj bode ukrenilo v tej zadevi naše županstvo in pa slavna vlada. Radovedni smo pa še posebno, če se bode za to stvar kaj zanimal naš gospod c. kr. okrajni glavar Mac Nevin, ki sicer pri Slovincih le prerad vsako dlako cepi.

Medgorje. (Odgovor.) Nek grabštanski Velenemec izliva v zloglasnem kmetskem listu in „Kärntner Wochenblattu“ svoj strupeni srd nad našim vrlim občinskim zastopom. Kaj pa je grab-štanskega ubožca tako hudo razkačilo? Nič drugega kot dejstvo, da vlada v naši občini katoliško-narodni duh. Pri nas cveti podružnica sv. Cirila in Metoda, katera pri vsakoletnem zborovanju raz-krija tudi pogubne namene „Südmarke“. Vrh temu se je občinsko predstojništvo „predrznilo“ brez mi-lostnega dovoljenja krajnega šolskega sveta v Grab-štanju odposlati izjavo, da je vseučilišče v Ljub-ljani za Jugoslovane potrebno. Vse to pa je ime-novanemu šolskemu svetu, posebno pa njega na-čelniku, ki sam le za silo lomi nemščino, trn v očeh. Vprašamo pa vas, ki se v svoji nemoči in slepi zagrizenosti penite jeze, kaj vas briga naše mišljenje in koliko škode po njem trpite? Ne vti-kajte tedaj svojih neolikanih kljunov v tujo skledo! — Ker je nekaj v Medgorje všolanih otrok obis-kovalo šolo v Grabštanju, jih je tamošnji šolski svet zanaprej izključil. S tem sklepom je po njegovem mnenju dovršil delo, kateremu bi še velikan Go-lijat ne bil kos. Po končani seji so si njegovi udje krepkeje kot sicer segali v roke v svesti, da bode nad njihovo duhovitostjo cel svet strmel, medgor-ska občina pa bode proseč padla na kolena. A tiho je bilo kot sicer, le žabe v sosednem močvirju so regljale. Da pa ta preslavni sklep ni provzročil nobenega začudenja, je lahko umljivo, kajti storil se je v zadevi tako majhnega števila otrok, da se lahko seštejejo na prstih ene roke. Čudimo se le nad tem, da naprednjaški (?) šolski svet v Grab-štanju ni že pred davnim prišel do prepričanja, da tudi po otrocih ne more vsejati med nas ljulike. Naša občina jim otrok nikdar ni usiljevala; saj imamo tudi mi šolo, v kateri je pouk uravnan po istih slavnoznanih postavah kot v Grabštanju, naši učitelji so se izsolali na isti pripravnici kot drugi! Zavoljo tega je prazen strah, da bi se naši otroci

Kako mu je srce utripalo, kako blažena ču-tila so ga navdajala, kedar se je oglasila kje v bližini narodna pesem, slovenska pesem kmetskih fantov in deklet! Molčé in potr pa je slušal nem-ško, dostikrat ne posebno dostojno petje iz grl svojih rojakov, ki so rajši v tujih glasih dajali duška svojemu veselju, svojim čutilom. In večkrat sva šla ob takih priložnostih v Dravo hladit od ne-volje razgrete prsi in glavo.

Minila je dōba najinega skupnega bivanja in pretekla so leta, ne da bi se sešla. Ko sem ga zopet videl, sem ga bil kar vesel; postal je iz sla-botnega, šibkega mladeniča lep, krepak mož. Bil je zdrav in vesel. Le to si je želel, da pride iz ponemčenih Kotarč, kjer je pastiroval kot kaplan, med svoje brate, med slovensko ljudstvo. Saj zdaj je bil čas, da uresniči svoje sanje, svoje uzore, ki jih je gojil kot dijak in bogoslovec.

Preteklo je nekaj mesecev. Stali smo v se-meniškem hodniku. Pristopi prijatelj. Pozdravim ga veselo, a njegovo resno, tužno obličje stemni tudi meni pred vedro čelo. S tresočim, zamolklim glasom mi reče: „Romavh je umrl!“

O da bi imel človek drug jezik za take no-vice, za takšne pretresljive vesti, da bi imel besed, ki se ne bi zadirale kakor ostrina, kakor bodoče trnje v občutno človeško srce, ki ne bi zadevale kakor strela, kakor udarec težke sekire, pod ka-terim se zruši tudi močni hrast! Ali kaj! Ako za-viješ usodno poročilo v še tako lepe, prizanesljive, izbrane besede, da komaj spoznaš resnico iz njih, — kaj vse to pomaga! Bridka resnica mora na svetlo, ona sili na dan z močjo, ki se ji ni mogoče ustaviti. Nazadnje ti ostane vendar-le samo suho,

premalu v nemščini izučili. Radovedni smo le, kaj pravi liberalni deželni šolski svet k tako liberalnemu (?) sklepu liberalnih Grabštanjcev!

Krčanje. (Shod kmetijske družbe) je bil pri nas v gostilni g. Janeza Nedveda p. d. Goleja na belo nedeljo. Predaval je g. Šumi o živinoreji. Rekel je, da se v našem kraju pridelovanje žita ne spleča več, posebno zavoljo konkurence od strani Ogerske, zato mora kmet več, in boljše živino rediti. Povedal je, da se na Tirolskem en sam bik za 800 gld., v Švici pa celo za 1100 gld. prodati more. Grajal je nekatere napake, ki se pri živinoreji godijo. Govora ne bom natančneje opisoval, ker bi predolgo trajalo. Kdor se za živinorejo zanima, temu priporočam, naj bere pridno Franja Dularja: „Umno živinorejo“, katero je izdala Mohorjeva družba v dveh zvezkih l. 1894. in 1895. To so izvrstne bukve, ki bodo veliko koristni prinesle tistim, ki jih ne bodo samo brali, ampak kateri se bodo tudi ravnali po njih pri reji domače živine. Gospodu govorniku rad pritrdim v tem, da pri nas z žitom nič ni, tudi še iz drugih razlogov. Prvič pri nas zelo rada toča pobija; če se prav spomnim, sem videl enkrat neko meteorološko karto, na kateri se trdi, da je tukaj pri nas pri Svinjski planini najhujši kraj gledé toče; med tem ko sicer po drugih krajih na Koroškem le vsako deseto leto pobije toča, tukaj pri nas od Hüttenberga do Krčanj pobije toča že vsako drugo leto! Drugič, če ne pride toča, pride pa deževno vreme ob času žetve. Med tem, ko drugod prosijo za dež, da bi hajda lepo rastle, imamo mi navadno procesije za lepo vreme; lani nam je žito zavoljo preobilnega dežja na polju segnilo in izcimilo. In tretjič vidim pri nas iz lastne izkušnje, da tisti kmetje, kateri se bolj z živinorejo pečajo, lepo napredujejo, med tem ko tisti, ki bolj žito sejejo, večinoma le na eni niti visijo, in komaj čakajo, da jim bo boben pred hišo zapel. Gospodu Šumiju se s tem srčno zahvaljujemo za njegov podučljiv in za naš kraj prav primerno izbran govor. Shod je bil zavoljo cerkvenega žeganja jako dobro obiskan. —k.

Pliberk. (Kratek odgovor „Freie Stimmen“.) V št. 22. z dné 15. marca t. l. so zavračale čenčave „Freie Stimmen“ „Mir“-ov članek z dné 13. febr. t. l., češ, da ni resnica, kar je „Mir“ pisal o božičnici. S tem so pač same sebi dale po zobeh. V „Miru“ stoji natančno, da je baje brezverska „Südmarka“ in nemški „Sulferein“ hotela dati k temu svojo podporo: vendar „Freie Stimmen“ trdijo naravnost, da je „Mir“ to objavil kot neovrgljivo resnico, in zamolčijo popolnoma majhno, pa vendar zelo pomenljivo besedico „baje“, govori se in govorilo se je res. Tu pač vidimo, kako dobro (?) razumejo slovenščino vsi, ki so zoper ta nedolžni članek v krajnem šolskem svetu protestirali (!) s svojim dopisnikom vred; pač jasna potreba, da bi se tudi v Pliberku učili slovenščine, kakor je bilo to že nekdanj, da bi vsaj „Mir“-ove članke mogli razumljivo čitati. Nadalje trdijo „Freie Stimmen“ v dotičnem članku, da je omenjeni članek v „Mir“ poslala neka oseba iz Pliberka. „Za tem tiči neka oseba iz Pliberka, ki ima precej mnogo opraviti na deželi in tam poleg svojega pravega poklica še pridno hujska zoper Nemce“. Torej vprašamo vsevedočega dopisnika v

golo prepričanje: „Mrtev je!“ — Par trenutkov sem strmela v prijatelja začudeno, neverjetno, potem pa so mi zalile solze oči in zaihtel, zaplakal sem.

Prijatelj Andrejev in moj mi je prinesel z ranega groba v Kotarčah posušenih cvetic. In jaz čuvam te cvetke, pognale iz groba prijateljevega, cvetke lepe kakor čednosti Andrejeve duše, nežne in čiste kakor njegovo srce, ki počiva v naročju potujčene zemlje.

Smešničar.

* **Neustrašljiv Nемеc.** Na nemško-nacijonalnem zborovanju konča pozno v noč glavni kričač svoj govor z besedami: „Nemci se bojé Boga, sicer pa nobenega!“ Svojemu sosedu pa reče na uho: „Zdaj moram pa hitro domu, ker me moja stara sicer pričakuje z metlo v rokah!“ —*Z—ski.*

* **Imenitna gospodinja** je svoji kubinjski dekli službo odpovedala. Dekla denar, katerega jej je gospa na mizo naštel, sprejme, pa en srebrn goldinar vrže pred starega psa, rekoč: Uboga žival je to pošteno zaslužila, kajti skozi tri mesece je ona krožnike in sklade prav čedno olizovala in meni umivanje prihranila.

* **Nekaj kmetjskih ljudij** pride v veliko mesto, in gredo tudi v gledališče, kjer so igrali ravno žaloigro. Predstavili so tudi, kako mož svojo ženo z nožem prebode. Po dokončani igri gredó kmetje k vratarju vprašat: „Kdaj bo pa pogreb?“

* **Ribničar sreča Ribničana**, ki je lesene žlice prodajal, in ga vpraša: „Veliko prodajš?“ — Drugi mu odgovori: „Slabo prodajam; je tako kakor pri bolniku: vsako drugo uro eno žlico.“

„Freie Stimmen“, naj imenuje dotično osebo, ki zunaj zoper Nemce „hujska“; toda s samo trditvijo se mi ne zadovoljimo; naj navede tudi slučaje, kdaj, kje in kako je dotična oseba „hujskala“. Dokler pa tega ne izvemo, ostaneta „Fr. Stimmen“ s svojim dopisnikom vred navadna obrekovalca in lažnika!

Pliberk. (Ljubezniv „prijatelj“ Slovencev.) Tukaj se govori, da dobimo v kratkem še enega zdravnika; hvala Bogu, čas bi res že bil. Sedanji okrajni zdravnik g. dr. Höferer je tako obložen z delom, da nikakor ne more več biti kos svoji nalogi. Nam se to prav nič ne zdi čudno, ker vemo, da se ta gospod rad vtika tudi v stvari, ki ga nič ne brigajo, in rad piha tam, kjer ga ne peče. Zelo rad ropota zoper Slovence, dasi večinoma od Slovencev živi. Sovrašstvo in mržnja do nas je pritiralo tega zagrizenega nasprotnika že tako daleč, da je celo v občinskem odboru napadel prvega svetovaleca, g. knjigoveza Maderja, češ, zakaj prodaja slovenske razglednice! Seve je to strašen „zločin“, a gospod zdravnik je pozabil povedati, da se tudi on ne brani slovenskih grošev. Nam pa se zdi tako postopanje in hujskanje zoper Slovence v popolno slovenskem okraju kratkomalo predrzno. To je seveda le pri nas Slovincih mogoče, ker imamo premalo narodne zavesti, in zato nasprotniki delajo z nami kakor hočejo! Čas pa bi že bil, da bi se zdramili ter dali umeti takim gospodom, ali smo mi za nje tu, ali oni za nas. Take nečuvne stvari, kakor tu, se pač malokje dogajajo. Cele ure morajo ljudje po nepotrebnem postajati in čakati. Zgodilo se je tudi že, da je bil kak pogreb dopoldne napovedan, zdravnik pa je prišel mrtveca ogledat šele zvečer ob mraku. Mi pa kako dolgo hočemo še čakati, da bodo hodili po nas in izzivali našo potrpežljivost? Preljubeznivim svojim „prijateljem“ resno svetujemo, naj vendar enkrat puste nas Slovence in borne naše slovenske razglednice pri miru. Če jim pa nismo všeč, želimo jim srečno pot v blaženi „rajh“; tam si bodo vsaj lažje ohladili svojo nemško jezo.

Libučé pri Pliberku. (Volitev župana.) Zadnji velikonočni terek smo imeli v naši občini volitev novega župana, ker je prejšnji, namreč g. Kolenik Jan. p. d. Šimon, odstopil; izvoljen je bil za naprej našinec g. Podrečnik Pavel, ki je že poprej dvakrat opravljal to službo. Kolenik je odložil župansko čast, ker je hotel imeti slovenščine in nemščine zmožnega tajnika, ker je tukaj potrebno uradovanje v obeh jezikih, toda odborniki ga niso ubogali in izvolili tajnika, ki slovenščine ni zmožen. S tem je slovensko uradovanje zopet pokopano. Res žalostno za slovensko občino! Kje je zavednost? Torej zaveden mož je rajše odstopil, kakor pa da bi se še zaneprej pod njegovim županovanjem širokoustila sama tujščina. Čast takemu možu! Ob enem pa nam je pohvaliti tudi novoizvoljenega župana, kateri je sicer silno nerad, a ker je videl, da bi bil sicer izvoljen nasprotnik, vendar le radi tega prevzel zopet županstvo, da ostanejo občinski vajeti v naših rokah. — In ker že v tretje rado gre, naj omenimo pohvalno še jednega. Naša na novo ustanovljena požarna bramba ima, kakor že znano, nemško poveljstvo. Toda motili bi se, če bi mislili, da so pri nas zares vsi navdušeni za to čisto nepotrebno nemško poveljevanje. Prvi med slednjimi je gotovo naš vrli in navdušeni veleposesnik Matevž Hartman, ki je javno in neustrašeno pri zborovanju izjavil: „Kedar bo poveljevanje slovensko, potem bom tudi jaz pristopil, poprej pa ne.“ Tako ravnajo zavedni možje. Slava vsem trem!

Prevalje. (Razno.) Cenjenim bralcem je še v spominu žalostni zločin leške učiteljice. Nočemo soditi o njenem dejanju, saj sodnik je Bog. Kako sodijo drugi o drugih slučajih, pa kaže sledeče: Ravno pri nas je namreč nek učitelj storil „pregreho“, ki je v očeh učiteljstva, kakor pravijo, — grozna, pravo „izdajstvo“, ki je neodpustljiva. On je namreč — čujte in strmite! — pri pogrebu svojega mladega prijatelja pel z — duhovni „miserere“! S „črnimi“ in pa z „mežnarjem“ na javni ulici peti „miserere“, to je po njihovem — škandal! Tudi značilno! — Nov, jako lep mrtvaški voz, ki bi bil za vsako mesto in sicer za prvi razred, je napravil tukajšnji posestnik Anton Ūbel. Pri gori omenjenem pogrebu so ga prvič rabili. Ljudje so ga kar gledali. Voz je naprodaj. — Deželna vlada pač ne more tako hitro prebaviti našega priziva zoper volitev prvega razreda. Preveč ji smrdi. Čakamo že skoro pol leta, a novega župana še ne moremo voliti!! Res po polževo hitri pa so tam pri vas v Celovcu!

Novičar.

Na Koroškem.

Državna podpora. Vsled zadnje velike uime dné 16. in 17. prosinca je po uradnih poizvedbah posebno trpelo v celovškem okraju 7, v št.-vid-

skem 11, v volšberskem 114, v velikovškem 32 posestnikov. Med poškodovance se je razdelilo 12,000 kron, in sicer se je določilo za okraj Celovec 1100, Št. Vid 1500, Velikovec 4000, Volšberg 5400 kron.

Naše pošte. Pri c. kr. pošti na Trbižu so od dné 15. t. m. nastavili pismonošo, ki raznaša pisma tudi po vaseh izven trga, in sicer vsak dan, izvzemši nedelje. — Tudi pri pošti v Prevaljah se razširi služba. Pričenski s 1. majem bo poštni sel vsak dan raznašal pisma na Lešo in Polano. Na obeh krajih postavijo poštni nabiralnik. — Od dné 10. aprila vozi med Otokom in Porečami vsak dan popoldne poštni čoln, ki prevažajo pošto.

Nezgode. V Svincu so dné 7. aprila našli v Goričici utopljeno soprogo tamošnjega notarja, gospo Ano Rieder. Štela je 37 let. Ubogi se je bilo zmešalo. Malo prej je prišla navidezno zdrava iz celovške norišnice. — Na Breznici, občina Št. Jakob v Rožu, je pogorela nedavno bajta Jan. Fuggerja p. d. Šervclja. Peku Vilčku, ki je tam stanoval, je zgorelo vse pohištvo in tudi nekaj denarja. — Dné 9. t. m. je nastal ogenj v hiši p. d. Riserja v Dolenji vasi, občina Žrelec. Pogorelo je pohištvo B. Brašnika p. d. Riserja in U. Ropa p. d. Vadinaca. Prvi trpi škode 5000 kron, druga 3600 kron.

Koroško šolstvo v državnem zboru. Pri razpravi o ljudskem šolstvu je dné 15. t. m. govoril g. poslanec dr. Žitnik tudi o šolah na slovenskem Koroškem in ožigosal vladajoče vnebovpijoče razmere. Kakor je bilo pričakovati, oglašil se je naš dobri „prijatelj“ „tudi-Slovenec“ Oraš-Oštinkaj, da znano svojo kašo o „miru“ med koroškimi Nemci in Slovenci, o „tujih elementih“, o „novi slovenščini“, katera kaša se je v koroškem deželnem zboru že precej ohladila, pogreje tudi na Dunaju. Orašovo modrost bomo že primerno osvetlili.

Duhovske zadeve. Prestavljeni so: Č. g. Jožef Kukačka, kaplan v Črni, za provizorja v Koprivno; g. provizor Romed Pitterle iz Svinca v Zweikirchen; g. provizor Oton Puchta iz Krasnice v Selče; g. P. Sorger, provizor v Starem Dvoru, za kaplana v Glodnico. — Župnijo Krasnico bode oskrboval g. Fr. Kindlman, župnik v Lidingu. — Razpisani sta župniji: Lölting do dné 15. maja, in Milštat do dné 22. maja. — Duhovsko posvečevanje bode letos dné 16., 18. in 20. julija. — Duhovne vaje za duhovnike bodo letos od dné 1. do 5. septembra v Marijanišču.

Osebné novice. Iz šolske službe izstopil je učitelj g. Jos. Beer v Ledenici. — V Št. Pavlu v labudski dolini je umrl ondotni trgovec in posestnik Franc Vovk, star 60. let. — V Vetrinju je umrl posestnik Cinglarjevega mlina, Pavel Rač, star 50 let.

Drobiž. Splošna delavska bolniška blagajna za Koroško v Celovcu je štela koncem lanskega leta 14.833 udov. — Dopolnilne volitve za celovski mestni zbor bodo dné 28. in 30. aprila in dné 2. maja. — Pri okrajnem sodišču v Velikovcu je razpisano mesto sodniškega sluga do dné 9. maja. — Humberški most ostane radi poprav zaprt od 14. do 30. aprila, in sicer izvzemši nedelje vsak dan od 9. do 3. ure. — V konkurz je prišel posestnik in krčmar Boštijan Isepp na Čajui.

Po slovenskih deželah.

Zaupni shod štajerskih Slovencev. Dné 10. t. m. je bil v Celju zaupni shod, katerega se je udeležilo 200 zborovalcev iz cele Spodnje Štajerske. Shod je otvoril dr. Sernec, ki je v kratkem uvodu razložil stanje celjskega vprašanja ter omenjal, da so doslej Slovenci vedeli braniti Celje. — Poročevalec je bil dr. Dečko, ki se je obširno bavil s položajem celjskega vprašanja in omenjal kompromisne predloge zadnjega časa. S tem trenutkom, ko smo zmagali v državnem zboru, se je našel voditelj Slovencev, ki je predlagal kompromis. (Fej-klici.) To je predlog, ki ni slaven za narodnega voditelja. Narodnjak kaj takega ne more zagovarjati. Na vsak način mi Slovenci vzdržujemo celjske vspretnice, iz Celja ne gremo! Govor se je burno odobral in soglasno je bila vsprejeta resolucija, ki zahteva: Izpopolnitev celjskih slovenskih paralelk v celo gimnazijo, ki mora ostati v Celju. Ako bi državna zbornica hotela odpraviti slovenske paralelke ali jih premakniti iz Celja, naj stopijo poslanci v obstrukcijo. Izreka se tudi zahvala vsem slovenskim in slovanskim poslancem, ki so se borili za Celje. Nadučitelj Praprotnik je hotel govoriti za kompromis, a ga zborovalci niso pustili govoriti. Notar Baš je govoril o narodni disciplini, a njegov govor ni napravil dobrega utisa in je zmanjšal pomen shoda. Odgovarjal je prefekt Korošec.

Za šmarnice je izdal znani skladatelj Ign. Hladnik 15 novih Marijinih pesmij pod naslovom „Češčena Marija“. Te pesmi so za mešani zbor, solo in orglje, ter nadaljevanje njegovih Marijinih pesmij op. 15. in 25., katere so itak povsodi, koder se slovenski poje, udomačene. Ker te pesmi še

presejajo prva dva dela gledé lepote melodije in izpeljave, zato jih vsem cerkvenim zborom prav toplo priporočamo. Dobé se v Ljubljani v Katoliški bukvarni in pri skladatelju v Novem mestu na Dolenjskem. Partitura in štiri glasovi stanejo 3 krone, posamezni glasovi 30 vin., po pošti 10 vin. več. Delo je izvršila Katoliška tiskarna v Ljubljani zelo elegantno, in je cena za tako lepo izdajo zelo nizka.

Iz Trsta. Listi poročajo, da je za tržaškopoperskega škofa imenovan vodja avstrijskega zavoda „Anima“ v Rimu, monsignor Fr. Nagl. Rodom je Nemeč, rojen na Nižnjavstrijskem. Slovensko ne zna. — Z ukazom od dné 6. apr. podpisanim od vseh ministrov, je odpravljeno izjemno stanje in nagla sodba v Trstu in okolici. Rabelj je odpotoval na Dunaj in to je vse, kar je znamenitega na tej stvari. Le škoda, da ni ministerstvo odpoklicalo iz Trsta z rabeljnom vred tudi one, kateri so ga v Trst spravili.

Križem sveta.

Veliki nemiri. V Macedoniji in Albaniji je zopet začelo nevarno vreti. Zbirajo se ustaške čete ter silijo ljudi, naj tudi zgrabijo za orožje in se jim pridružijo. Kdor se jim ustavlja, tega umorijo. V neki vasi pri Dilepu je bil umorjen učitelj Milan Isornic, ker ni hotel ustašev podpirati. Turški vohun Joanko je bil v Vodeni umorjen, ker je izdal ustaško četo in je bilo kakih 200 ustašev ugrabljenih, istotoliko pa jih je zbežalo. V Gumenici so ustaši zasedli pravoslavno cerkev in pregnali turške pope. V Sestovu je bila že mala bitka. Iz zapora ubegli učitelj Stevov je s svojo ustaško četo prišel v Sestovo, kjer so jih turški vojaki naskočili. 7 turških vojakov je bilo ubitih, 2 ranjena, izmed ustašev sta bila 2 ubita in več ranjenih. Tudi Stevov je bil ranjen in je zbežal v hišo svoje neveste. Turki so hišo naskočili. Stevovjeva nevesta je turškega poveljnika udarila s handžarjem po glavi. Turki so jo razjarjeni ustrelili. Stevov je videl, da ni rešitve in se je sam ustrelil.

Nemiri v Belgiji. Vsled nasprotstva belgijske vlade proti uvedanju splošne in jednake volilne pravice, je postal položaj skrajno nevaren. V raznih krajih so se že zgodili veliki izgredi, tako v mestu Liège, kjer je bilo več oseb ranjenih. V Heine St. Paulu je bila na župnikov vrt vržena dinamična bomba. Vlada je dva letnika rezervistov poklicala pod zastave, ker sodi, da nastane revolucija. Španske republikanske poslance je vlada iztirala. Ko so odhajali, jih je spremilo mnogo tisoč delavcev, ki so nosili mnogo rdečih zastav. V istem trenutku se je kralj pripeljal iz Biarritz. Mnogi so obstopili kraljev voz in vihteč rdeče zastave kričala: „Živela splošna volilna pravica“, „Živela republika!“ Prišlo je do pravih cestnih bojev med vojaki in ustaši. Vlada prava revolucija.

Tržne cene.

V Celovcu, dné 10. aprila 1902.

Ime blaga	na birne		na hektolitre		Prignalo se je
	K	v	K	v	
pšenca	—	—	—	—	— bik
rž	9	22	11	52	— pitana vola
ječmen	8	45	10	56	30 vprežnih volov
oves	5	75	7	18	7 juncev
tursica	7	15	8	94	37 krav
pšeno	14	—	17	50	— telica
fižol rdeč	11	60	14	50	— pitanih svinj
krompir	2	—	3	24	— prasce
grah	12	—	15	—	
ajda	7	10	8	87	

Pitani voli so po — K do — K, vprežni voli po 280 K do 300 K, krave po 140 K do 300 K.

Sladko seno je meterski cent po 6 K 40 v do 7 K 60 v, kisle seno po 5 K 40 v do 6 K 20 v, slama po 4 K 40 v do 4 K 80 v.

Promet je bil srednji.

Velikovec, dné 9. aprila. Prignali so: 2 bika, 316 volov, 103 krave, 8 telic, 4 teleta. Cena za pitano živino 60 do 64 kron, za vprežno živino 56 do 58 kron za meterski cent žive vage. 166 ovc, 3 koze. Promet je bil dober.

Dražbe.

(Kratice: vl. št. = vlozna številka; d. ob. = davčna občina.)

Guštanj. Dné 18. in 19. aprila se bo v Guštanju prodajalo iz konkurze Jožefe Hlade: Pohištvo, razno orodje, vino, obleka, usnje itd. Dražba traja od 8. do 12. in 2. do 5. ure.

Rožek. Dné 2. maja ob 11. uri Kodalova kmetija v Debru, vl. št. 62., d. ob. Logavas. Cena 8634 kron, najnižja ponudba 5815 kron.

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica na Suhu ima svoj letni občni zbor v nedeljo dné 20. aprila 1902 ob 2. uri popoldne, v hranilnični pisarni s sledečim vspešdom: 1. Poročilo o letnem računu. 2. Sklep o čistem dobičku. 3. Volitev odbora. 4. Razni nasveti. — K temu zborovanju se uljudno vabijo vsi člani posojilnice.

Odbor.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

Loterijske številke od 12. aprila 1902.

Gradec 78 18 86 83 48
Dunaj 26 6 19 18 1

NAZNANILA.

Zahvala.

Za izkazano dobrodejno sočutje med boleznijo in ob smrti mojega iskrenoljubljenega soproga

Jakoba Vovka,

posestnika v Apačah.

se srčno zahvaljuje obema gospodoma duhovnoma iz Šmarjete, zlasti gospodu župniku za lepi nagrobni govor, pri katerem ni nobeno oko ostalo suho; dalje gospodom pevcem za lepe žalostinke pred hišo, med potjo in na pokopališču, in vsem udeležencem za tako mnogoštevilno spremljevanje mojega soproga k zadnjemu počitku,

žalujoča vdova in drugi zaostali.

Posestvo se dá v najem ali pa se prodá.

Posestvo obsega 24 oralov sveta z dobro zaraščenim gozdom. Hiša je v dobrem stanu; nahaja se v koteljski občini pri Guštanju. Več pové župan v Kotljah, pošta Kotlje na Koroškem.

Naznanilo.

Po viharju poškodovani cerkveni les v Perlačici se oddá v soboto dné 19. aprila t. l. na licu mesta.

Cerkveno predstojništvo v Št. Janžu na Mostiču na Koroškem.

Nové Marijine pesmi za majnik!

Zložil Ign. Hladnik, op. 42. za mešan zbor, solo in orgle. Partitura in 4 glasi 3 krone, posamezni glas 30 vin., poština 10 vin. Dobi se v Katoliški bukvarni v Ljubljani in pri skladatelju v Novem mestu, Dolenjsko.

Umetni in valjčni mlini F. C. Schwab v Ptujju.

	Št.	Cene v kronski veljavi za 50 kg.	
		K	v
Iz ajde.			
Ajdova moka, fina	A	14	—
Ajdova moka, srednja	B	11	—
Ajdovi otrobi	—	5	—
Ajdov gris	—	12	50
Iz koruze.			
Koruzni gris, rumen	—	9	50
Moka za polento Ia, rumena	—	8	50
Koruzna moka IIa, rumena	—	7	50
Koruzni zdrob, rumen	—	6	25
Iz rži.			
Ržena moka, izvleček	0	12	50
Ržena moka, fina	I	11	50
Ržena moka, sredno fina	II	10	50
Ržena moka, manj fina	III	9	50
Moka za klajo	—	5	—
Rženi otrobi	—	4	75
Iz pšenice.			
Gris, fin ali debelozrnat	—	15	—
Pšenična moka (Kaiser-Auszug)	0	15	—
„ „ (Mundmehl-Auszug)	1	14	50
„ „ (Extra-Semmelmehl)	2	14	—
„ „ (Semmelmehl)	3	13	50
„ „ (Extra-Brotmehl)	4	13	—
„ „ (Mittel-Brotmehl)	5	12	50
„ „ za kruh	6	12	—
„ „ za črni kruh	7	10	—
Moka za klajo	8	5	—
Pšenični otrobi	—	4	75
Mešana moka za kruh	—	9	50
Prosenka kaša	—	10	50
Ječmenova kaša	—	11	50

Služba cerkovnika in organista

se oddá v Kapli pri Dravi. Prednost imajo rokodelci. Več se izvê pri cerkvenem predstojništvu v Kapli pri Dravi, pošta Podgora (Unterbergen) Koroško, kamor naj se blagovoljivo poslati oglasi vsaj do 15. maja 1902.

Doktorja pl. Trnkóczyja

že mnogo let izvrstno preizkušena zdravila, redilna in dietetična sredstva, priporočena v stotinah zahvalnic, priporoča in razpošilja

Iekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.

Najceneje se dobivajo, če se naroča po pošti v tej lekarni, odkoder se ta zdravila vsak dan takoj pošiljajo na vse strani sveta s povratno pošto s poštanim povzetjem, tudi celo samo en komad z natančnim rabilnim navodilom.

Za štedilne gospodinje, dojenčke, otroke, nervozne, okrevajoče, slabotneže, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja Doktor pl. Trnkóczyjev

Kakao sladni čaj priporoča kot tečno, krepilno, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Bolje kot sladna kava. Zavojček (1/4 kile vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: **Doktorja pl. Trnkóczyja Želodečne kapljice.** Izborno sredstvo za želodec. Pomirjuje, krepi, utešuje bolešt, vzbuja tek, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice, odvajalne, želodec čistilne. Odvajajo hlato brez vseh bolečin želodca, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Ubranjajoče je to sredstvo zoper boleznijo, ki morejo nastati vsled zapeke, napenjanja itd. Škatla 42 h, šest skatic 2 K 10 h. — **Pocukrene kroglice.** Škatla 80 h, tri skatle 2 K.

Prsni, pljučni in kašljev sok ali zeliščni sirup, prirejen z lahko raztvorljivim apnenim železom, utešuje kašelj, raztvorja sliz, lajša hól in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udov cvet (Gichtgeist) priporočljiv je kot bóli utešujoče, lajšajoče drgnenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživljajoče drgnenje po dolgem hodu in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Tinktura zoper kurja očesa,

preizkušeno sredstvo proti bolešnim kurjim očesom, bradavicam, roženici, žuljem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba bolno mesto s priloženim čopičem zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na dr. Trnkóczyja redilne pripravke za živino.

Doktorja pl. Trnkóczyja

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Že blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljivan, kedar živina noče žreti, pri kravah da se izboljšuje mleko. Zavojček z rabilnim navodilom 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Prasičji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dietetično sredstvo za prasičje. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolsče. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Pozor! Ta prasičji prašek in kakao-sladni čaj dobite tudi v vseh prodajalnicah, če pa ne, potem po pošti.

Mlin na prodaj.

Okrogelnikov mlin z malim posestvom in z žago se takoj prodá. Vode je zmiraj dovolj. Pri cesti, 20 minut od postaje Guštanj (Gutenstein). Več pové posojilnica v Prevaljah.

Jako važno

za boleajoče na želodcu!

Pomanjkanje teka, bolečine in slabost želodca, slabost ter glavobol vsled slabega prebavljanja, slabo prebavljanje itd. odstranjujejo takoj znane

Brady-eve (marijinoceljske) želodčne kapljice.

Dobivajo se v vseh lekarnah.

Na tisoče zahvalnih in priznalnih pisem.

Jedna steklenica z navodilom 40 kr., dvojna steklenica 70 kr. Glavni razpošiljatelj: C. Brady, lekarna „Hogerskemu kralju“, Dunaj I.

Pred ponaredbami se svári. Prave marijinoceljske želodčne kapljice morajo imeti varstveno znamko in podpis: C. Brady